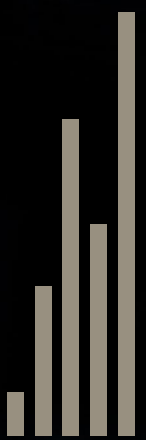

DANSKE
FORLAG

2018

DANSKE
FORLAG
Danish Publishers

FORORD

FOTO: NIELS AHLMANN OLSEN & THOMAS A.

Den teknologiske udvikling, ændrede medievaner og globaliseringen har de seneste år udfordret traditionelle indholdsbrancher som bogbranchen, filmbranchen og musikbranchen. Forbrugernes muligheder for at tilgå underholdning og viden er større end nogensinde, og samtidig har digitaliseringen rusket grundlæggende i strukturer, som vi har taget for givet i årtier. Udviklingen har selvfølgelig skabt udfordringer. Også for os forlæggere. Men udviklingen har også givet os talrige nye muligheder, som vi er i gang med at gribe. Det er *Danske Forlag 2018* et vidnesbyrd om.

Når vi ser tilbage på udviklingen i det forgangne år, har forlagenes omsætning været stabil med blot en lille tilbagegang på 0,4 % sammenlignet med 2017. Det er faktisk ganske godt, når man tænker på, at netop 2017 bød på store bestsellere som Ken Folletts *Den evige ild* og Dan Browns *Oprindelse*. Det betyder nemlig, at vi i 2018 stort set har formået at fastholde størrelsen af vores omsætning på en bredere kreds af titler.

Kampen om vores opmærksomhed som kultur- og medieforbrugere har aldrig været mere intens. Derfor er det glædeligt med en stabil udvikling på bogmarkedet i 2018. Det vidner om, at danskerne fortsat har en stor kærlighed til bøger og et ønske om fordybelse i en tid, hvor flygtig information og underholdning er i høj kurs.

Og det er uanset format. Vi formår i dag at møde læseglade danskere, uanset om de ønsker at købe fysiske bøger eller tilgå bøger digitalt. Samtidig betyder den digitale distribution af f.eks. lydbøger, at litteraturen når ud til nye grupper af danskere, som ikke nødvendigvis har været storforbrugere af bøger tidligere. Det er svært at være utilfreds med. Både i et demokratisk og i et kommercielt perspektiv.

Vores fornemste opgave er at styrke dannelsen af det enkelte menneske og den demokratiske samtale med den mangfoldighed, indsigt og fordybelse, som litteraturen kan levere. Det har vi tænkt os at gøre ved fortsat at udvikle vedkommende litteratur i samarbejde med forfatterne, samtidig med at vi møder danskerne lige præcis dér, hvor bøgerne giver mening for dem.

God læselyst!

Ulrik Hvilshøj
Bestyrelsesformand i Danske Forlag

Lars Boesgaard
Næstformand i Danske Forlag

HVAD ER DANSKE FORLAG 2018?

Danske Forlag 2018 giver et overblik over den danske forlagsbranches udvikling inden for salg af trykte og digitale udgivelser. Statistikken omhandler forlagenes salg til forhandlere, salg til offentlige institutioner samt direkte salg til forbrugere. Statistikken indeholder ikke tal for salg af rettigheder til udlandet.

Statistikken anslås at omfatte omkring 80 % af danske forlags salg af digitale og trykte udgivelser.

Da statistikken løbende korrigeres, f.eks. fordi nye forlag indberetter eller kategorier ændres, er det som

udgangspunkt kun muligt at sammenholde tallene med de eventuelt korrigerede tal fra det foregående år, som fremgår af publikationen.

Danske Forlag 2018 baserer sig på indberetninger fra Djøf Forlag, Gads Forlag, Gyldendal, Lindhardt og Ringhof, JP/Politikens Forlag, Systime, Modtryk, Peoples Press, AV Forlaget Den Grimme Ælling, Bibelselskabets Forlag, Dansklærerforeningens Forlag, GO Forlag, Samfundslitteratur, Rosinante & Co, Fadl's Forlag og Praxis samt DBK og Publizon.

Danske Forlag 2018
er optimeret til læsning
via iBooks på iPad

DOWNLOAD

Danske Forlag 2018.
© Danske Forlag 2019.
Statistiske oplysninger må frit citeres
mod behørig kildeangivelse.

Ansvarshavende redaktør: Christine Bødtcher-Hansen
Design: Henrik Siegel
Forside: Sara Omar (Politikens Forlag)
Fotograf: Rasmus Schou

Fotos: Fotomaterialet er venligst stillet til rådighed
af forfattere og forlag. De pågældende fotografer er
krediteret i overensstemmelse med det for redak-
tionen oplyste. Kopiering er ikke tilladt.

INDHOLD

5 OMSÆTNINGSUDVIKLING

Forlagenes totale omsætning i 2017 og 2018

7 FORMATERNES UDVIKLING

Udvikling i markedsandele for fysisk og digitalt salg

9 GENREUDVIKLING

Genrernes individuelle udvikling fra 2017 til 2018

10 SALGKANALERNES UDVIKLING

Hvem solgte bøgerne i 2018?

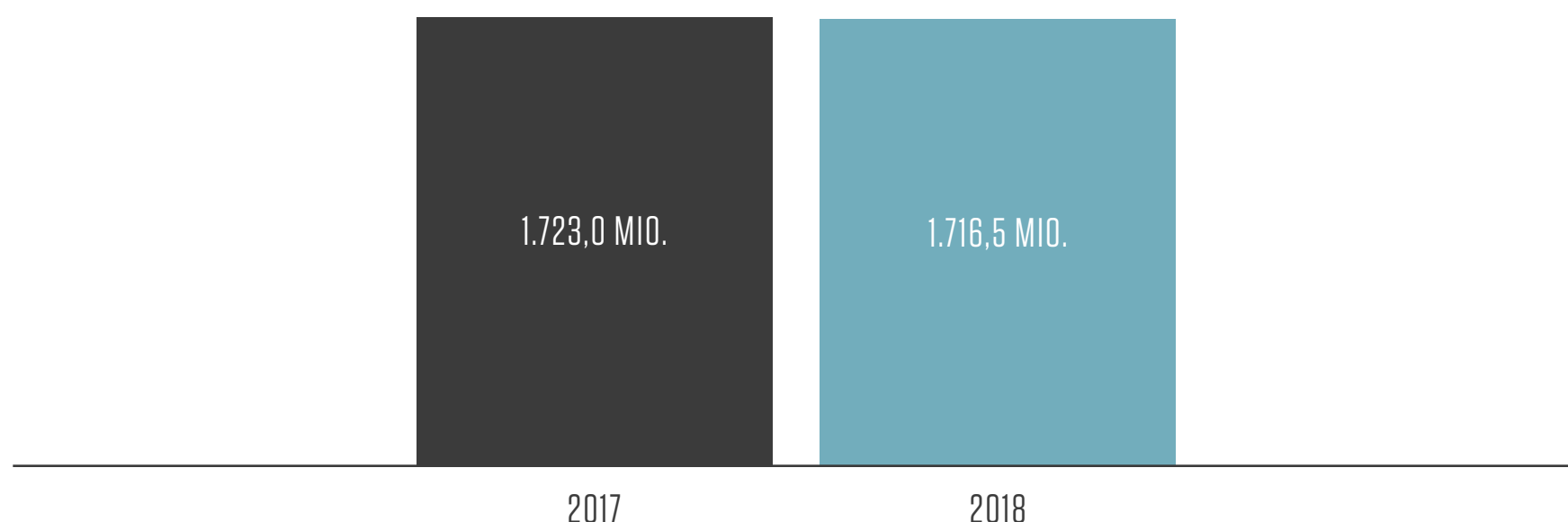
12 HVEM ER DANSKE FORLAG?

Kort om Danske Forlag

OMSÆTNINGSUDVIKLING

FIG 1. FORLAGENES OMSÆTNINGSUDVIKLING 2017 – 2018 (MIO. KR.)

Figuren viser danske forlags omsætningsudvikling fra 2017 til 2018. Omsætningen er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlemmer af Danske Forlag, samt andre forlag og anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag 2019

Danske Forlags omsætning var i 2018 stort set uforandret sammenlignet med året forinden. I det forgangne år udgjorde den samlede omsætning 1,716 mia. kr., mens branchen ved udgangen af 2017 kunne se tilbage på en årsomsætning på 1,723 mia. kr. Det svarer til et fald på blot 0,4 %.

Nedgangen skyldes, at indtægterne fra fysisk salg er faldet svagt med 2,9 % fra 2017 til 2018. Til trods for det er den trykte bog fortsat et format, som læseglade danskere sætter pris på og holder fast i. I 2018 stod salget af trykte bøger for 79,4 % af den samlede omsætning, hvilket svarer til 1,36 mia. kr.

Samtidig tager danske forbrugere i stigende grad de digitale bogformater til sig. Indtægter fra digitale kilder er nemlig steget med imponerende 10,6 % på blot ét år. Det svarer til, at den digitale omsætning er steget fra 319 mio. kr. til 353 mio. kr. fra 2017 til 2018. Det understreger, at forlagenes satsninger på digitale platforme og abonnementsordninger begynder at bære frugt.

Det marginale fald i den samlede omsætning på 0,4 % fra 2017 til 2018 kan forklares ud fra flere forhold. For det første var omsætningen fra salg af bøger i 2017 præget af storsælgende enkeltudgivelser som f.eks. Dan Browns *Oprindelse*. I 2018 har omsætningen derimod i langt højere grad været drevet af en bredere kreds af bogtitler.

Samtidig er konkurrencen om forbrugernes opmærksomhed og lommepenge nærmest eksploderet i medie- og underholdningsbrancherne. Streamingtjenester som Netflix og HBO har gjort deres indtog på TV-markedet med en verden af spændende serier og film, mediehusene satser i stigende grad på digitale abonnementsordninger, og podcasten er som genreformat for alvor slået igennem i 2018. Med ovenstående in mente bør Danske Forlags tal for 2018 både afstedkomme moderat tilfredshed og en sund tro på fremtiden.

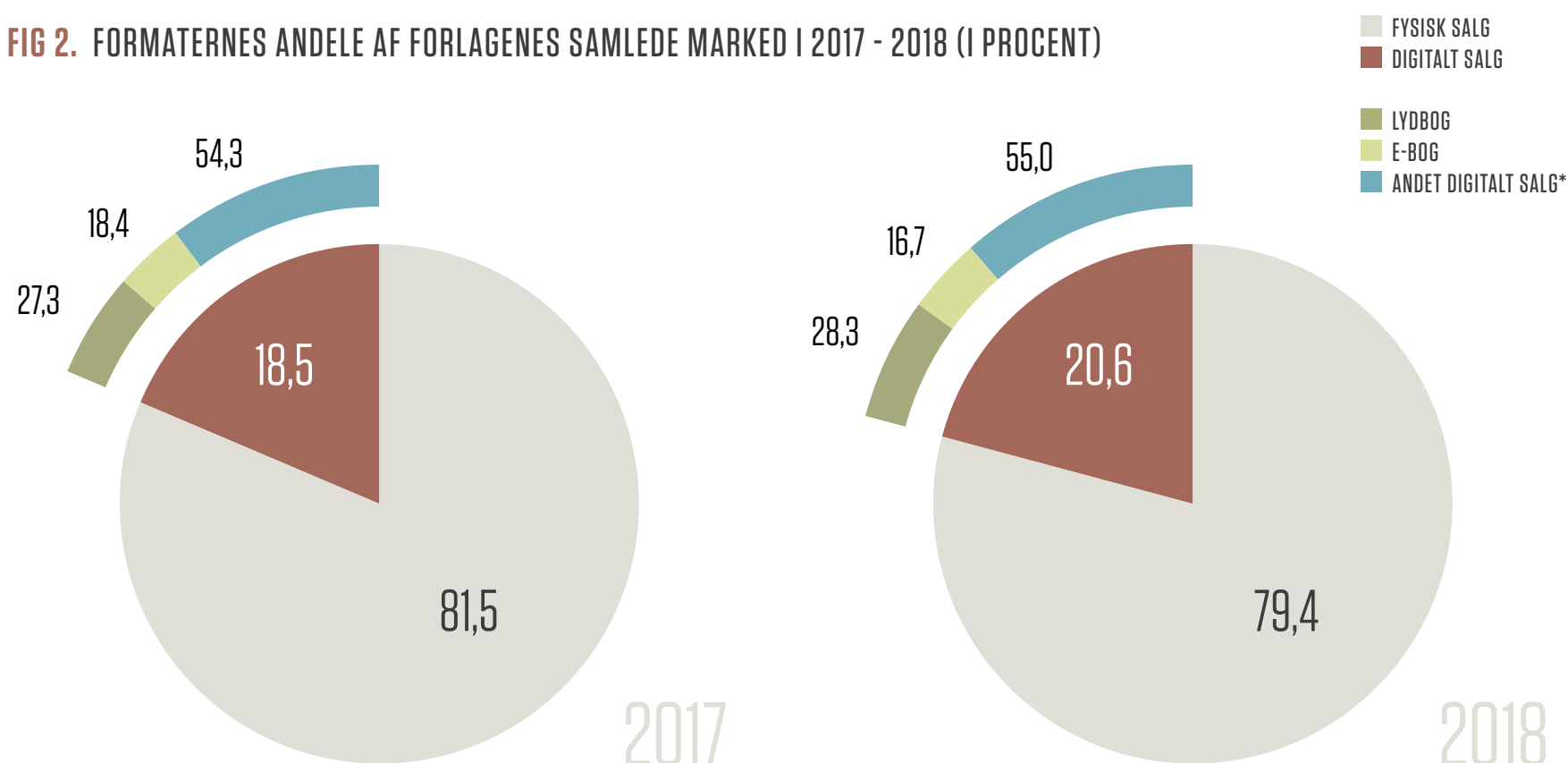
LEONORA CHRISTINA SKOV

I januar 2018 udkom Leonora Christina Skovs autobiografiske roman *Den, der lever stille*. En stærk fortælling om at miste det hele og finde sig selv, om at håbe på en forklaring og hige efter sin mors kærlighed langt ind i døden. Efter et års sejrsgang med en massiv bogturne og 100.000 solgte bøger modtog Leonora i januar 2019 boghandlernes De Gyldne Laurbær og kunne endelig sole sig i fortjent anerkendelse, 16 år efter debutromanen *Rygsvømmeren* udkom. Leonora har udgivet romanerne *Den, der lever stille*, *Hvor intet bryder vinden*, *Førsteelskeren*, *Silhuet af en synder*, *Champagnepigen* og *Rygsvømmeren*. Hendes forfatterskab er oversat til tysk, hollandsk, tjekkisk, norsk og spansk. Hun er mag.art. i litteraturvidenskab, modtog Martha Prisen 2018, Kunstfondens treårige arbejdslegat og De Gyldne Laurbær.

FORMATERNES UDVIKLING

FIG 2. FORMATERNES ANDELE AF FORLAGENES SAMLEDE MARKED I 2017 - 2018 (I PROCENT)

Figur 2 viser den fysiske og digitale andel af den samlede omsætning samt digitale formatters andele af indtægter fra digitalt salg. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlemmer af Danske Forlag, samt andre forlag og anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser.

* Andet digitalt salg dækker over indtægter fra læremidler, herunder undervisningsportaler samt digitale ordbøger

Kilde: Danske Forlag 2019

Som figur 2 viser, er rygterne om den trykte bogs snarlige død stærkt overdrevne. Med en markedsandel på hele 79,4% af de danske forlags indtægter er den trykte bog fortsat bogkøberes foretrukne format. For 10 år siden kunne den trykte bogs massive dominans muligvis forklares med, at forbrugerne ikke havde så mange andre valg end en tur i boghandlen, hvis de var sultne på litteratur. Men i dag, hvor danske forlag er med til at give digital adgang til en verden af bøger for omkring 100 kr. om måneden, giver den forklaring ikke længere mening. Tværtimod er det i dag nærliggende at konkludere, at den trykte bog fylder i markedet, fordi forbrugerne fortsat sætter pris på den og bliver ved med at vælge den til.

Fra 2017 til 2018 er den trykte bogs markedsandel dog som følge af udviklingen faldet med 2,9 %. Den digitale andel af bogsalget vinder terræn. I 2018 står de digitale kilder for 20,6 % af forlagenes omsætning. I 2017 var det tilsvarende tal 18,5 %.

Andet digitalt salg, der først og fremmest omfatter digitale læremidler som f.eks. undervisningsportaler til skolerne, er med en digital markedsandel på 55,0 % den største digitale indtægtskilde for forlagene. Herefter følger lydbogen med en digital markedsandel på 28,3 % og e-bogen med 16,7 % af den digitale omsætning.

Målt i kroner og øre er alle digitale kategorier i vækst, når man sammenligner 2018 med året før. Det er lydbogen, som står for den største procentuelle fremgang. Her er indtægterne vokset fra 87,2 mio. kr. i 2017 til 100,0 mio. kr. i 2018. Det svarer til en vækst på hele 14,7 %. Lydbogen er et interessant format for forlagene at følge tæt i det kommende år - blandt andet fordi lydbogen kan åbne døre til nye grupper, som ikke traditionelt har læst bøger. Det forhold gemmer både på et økonomisk potentiale for forlag og forfattere og en demokratisk gevinst for samfundet som helhed.

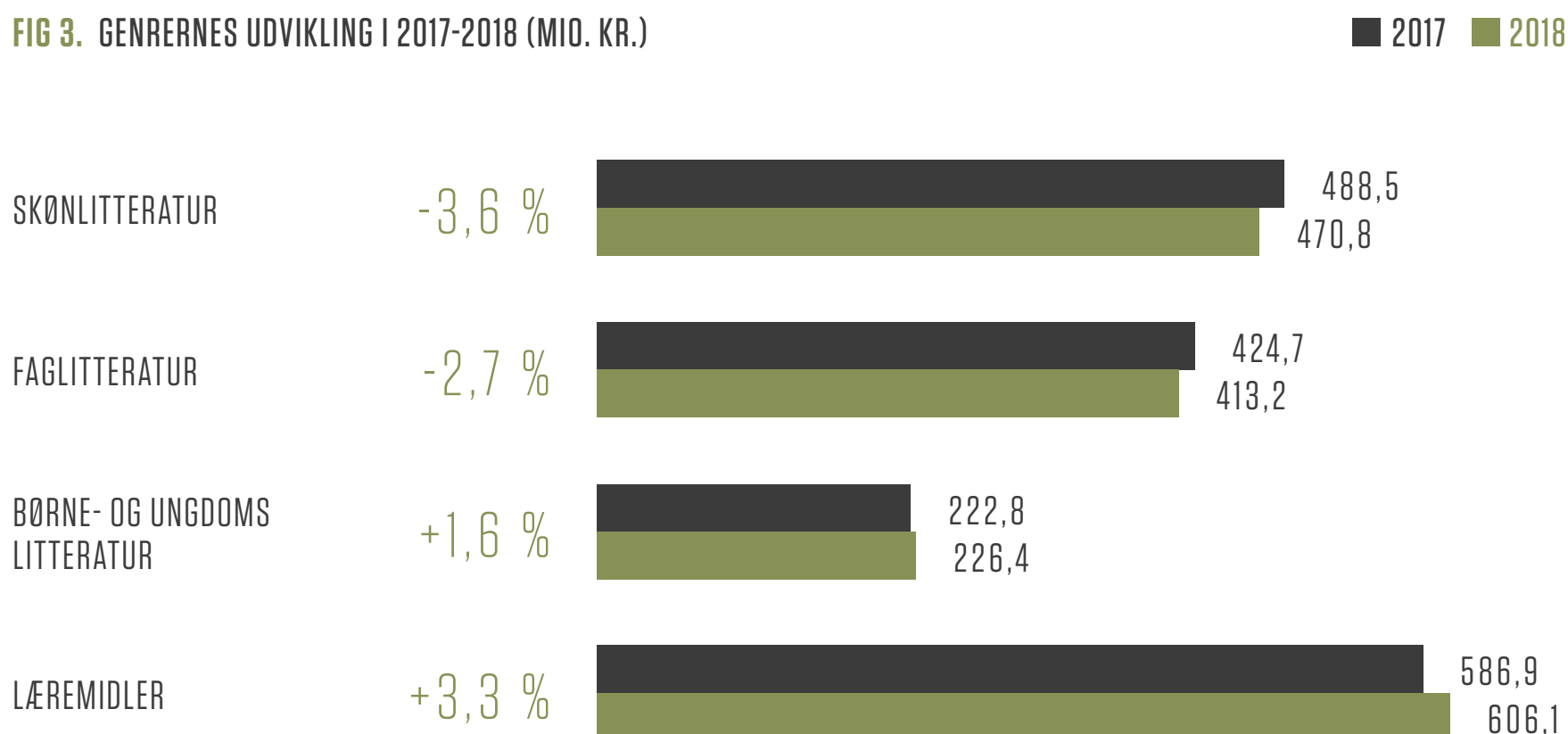
KIM LEINE

Kronprins Frederik sagde det i november 2018 i Musikkens Hus i Aalborg – og millionvis af danske og udenlandske bogelskere er enige: ”Kim Leine er en af vores mest markante forfattere. Han debuterede som 45-årig i 2007 og har allerede skrevet sig ind i dansk litteraturhistorie med imponerende værker”. Med den royale ros blev Kim Leine årets modtager af Kronprinsparrets Kulturpris. Ligesom han gennem de seneste 12 år er blevet smykket med De Gyldne Laurbær, Nordisk Råds Litteraturpris, Politikens Litteraturpris, Weekendavisens Litteraturpris m.fl. takket været enestående romanværker som *Kalak*, *Profeterne i Evighedsfjorden*, *Afgrunden* og i 2018 *Rød mand/Sort mand*. I alt 10 bøger er det blevet til indtil videre. Kim Leine er bestemt glad for hæderen, men forbliver – som han altid har været – også afslappet cool. Så derfor: ”Næh” var svaret på, om han var nervøs, da han skulle op på scenen til kronprinsen og kronprinsessen under det store prisshow, der blev transmitteret direkte på TV.

GENREUDVIKLING

FIG 3. GENRERNES UDVIKLING I 2017-2018 (MIO. KR.)

Figuren illustrerer genrernes udvikling fra 2017 til 2018. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlem af Danske Forlag, samt andre forlag og anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag 2019

Figur 3 illustrerer genrernes udvikling fra 2017 til 2018. Her tegnes billedet af et stabilt marked uden store udsving inden for hverken skønlitteratur, faglitteratur, børne- og ungdomslitteratur eller læremidler.

Indtægter fra skønlitteratur, der med en markedsandel på 27 % er den næststørste indtægtskilde, er faldet 3,6 % sammenlignet med året forinden. I 2018 indbringer skønlitteraturgenren 470,8 mio. kr. mod 488,5 mio. kr. i 2017, hvilket svarer til et fald på knap 18 mio. kr.

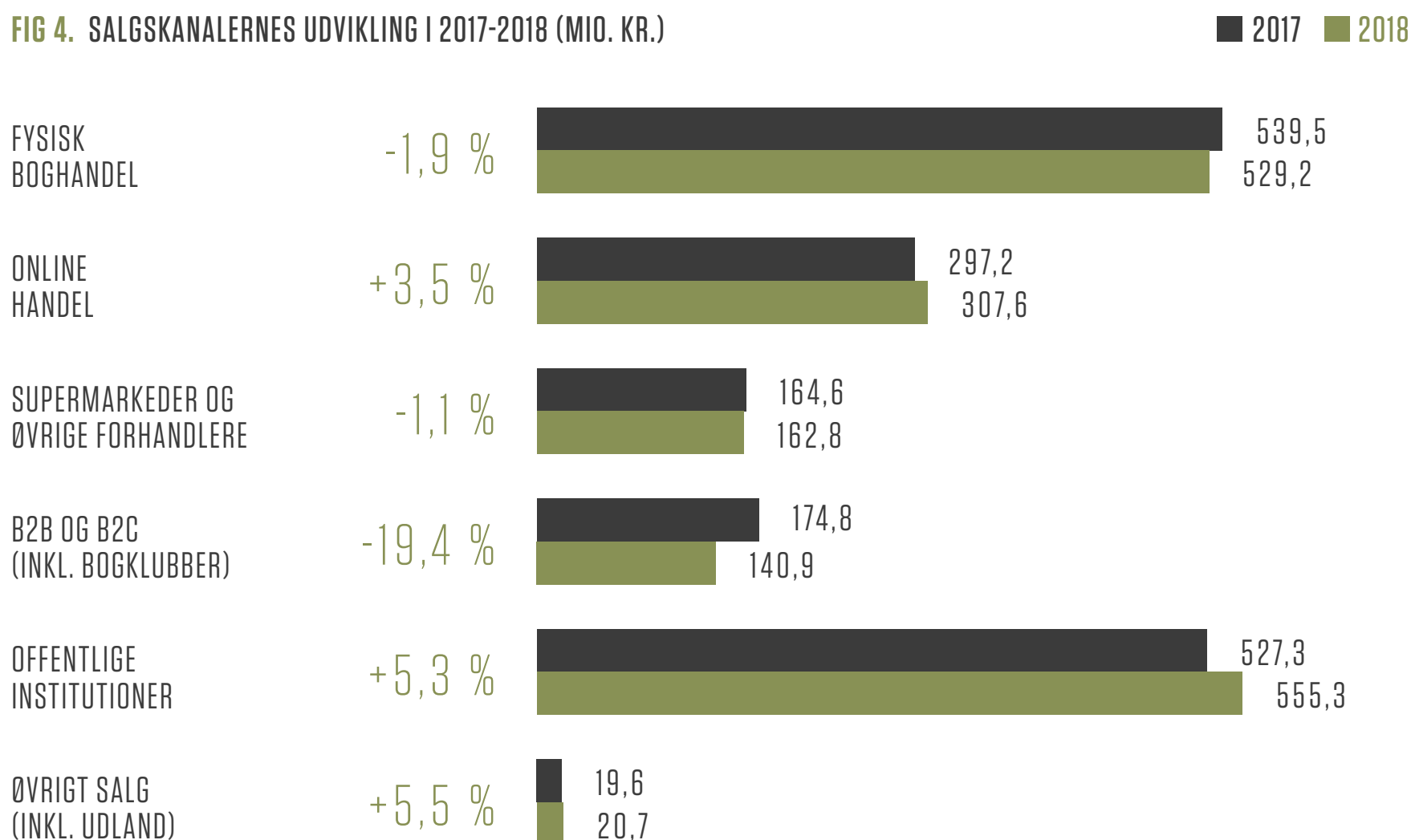
Samme tendens gør sig gældende for faglitteratur, hvor omsætningen ligeledes er dalet en anelse fra 424,7 mio. kr. i 2017 til 413,2 mio. kr. i 2018. Faglitteraturen står i 2018 for 24 % af forlagenes samlede omsætning.

I en tid, hvor børn og unges læsning i stigende grad konkurrerer med onlinespil og sociale medier, er fremgangen inden for salget af børne- og ungdomsbøger en positiv udvikling. I 2018 omsætter børne- og ungdomsbøger for 226,4 mio. kr., hvilket er 3,6 mio. kr. mere end i 2017.

Med en markedsandel på 35 % af den samlede omsætning er læremidler den største genrekategori. Her er indtægterne steget fra 586,9 mio. kr. i 2017 til 606,1 mio. kr. i 2018, svarende til en stigning på 3,3 %. Udviklingen må kategoriseres som overraskende positiv, fordi puljen med tilskud til kommunernes indkøb af digitale læremidler til uddannelsesområdet bortfaldt efter 2017.

SALGSKANALERNES UDVIKLING

FIG 4. SALGSKANALERNES UDVIKLING I 2017-2018 (MIO. KR.)

Figur 4 viser udviklingen inden for salgskanaler fra 2017 til 2018. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlem af Danske Forlag, samt andre forlag og anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag 2019

Som illustrationen ovenfor viser, er forlagenes største omsætningskanaler offentlige institutioner og fysiske boghandlere, som hver især står for knap en tredjedel af den samlede omsætning. Salg til offentlige institutioner indbragte i 2018 555,3 mio. kr. Det svarer til en vækst på 5,3 % sammenlignet med 2017. Hermed overgik salg til det offentlige i 2018 indtægter fra fysiske boghandlere, der udgjorde 529,2 mio. kr. i 2018 mod 539,5 mio. kr. i 2017. Med et mindre fald på 1,9 % fortsætter den svagt nedadgående tendens for den fysiske boghandel.

Som figur 4 viser, er situationen for salg i fysiske boghandlere dog langt fra kritisk, og for forlagene udlignes nedgangen i 2018 af en tilsvarende vækst inden for

onlinehandlen. I 2018 indbringer onlinesalg 307,6 mio. kr., svarende til en stigning på 3,5 % sammenlignet med året 2017.

Den mest markante tilbagegang ses i det direkte salg til privatforbrugere og virksomheder, der dækker over salg via forlagenes egne bogklubber og salg via egne hjemmesider, samt direkte salg til virksomheder. Her er indtægterne på blot ét år faldet med 19,4 %. Det svarer til et fald på 34 mio. kr. fra 174,8 mio. kr. i 2017 til 140,9 mio. kr. i 2018. Hermed udgør salgskanalen i 2018 blot 8 % af de samlede indtægter.

A man with brown hair, wearing a red polo shirt and dark trousers, is sitting on a stone ledge. He is holding a pipe in his right hand and looking thoughtfully to the side. The background is a white wall with a green window frame on the left. The ground is covered with grass and some dry vegetation.

KNUD ROMER

12 år efter debuten med *Den som blinker er bange for døden* var Knud Romer endelig klar med den umulige to'er. Umulig fordi debuten modtog De Gyldne Laurbær og blev en enorm bestseller. Nat efter nat sad Romer i en kælder og skrev og skrev uden at opdage, at han langsomt mistede synet helt på det ene øje og næsten på det andet. Men da han endelig kom op i lyset igen med *Kort over Paradis*, var det til forrygende anmeldelser og nye bestsellerplaceringer.

HVEM ER DANSKE FORLAG?

Danske Forlag er en interesseorganisation for forlag i Danmark. Vores 70 medlemmer beskæftiger sig med udgivelse af skøn- og faglitteratur samt læremidler.

Danske Forlags vigtigste opgave er at sikre optimale rammevilkår for forlagene. Det gør vi blandt andet ved at repræsentere vores medlemmer i dialogen med politikere og myndigheder, ligesom vi aktivt arbejder for at synliggøre forlagenes betydning for skabelsen og udbredelsen af mangfoldig litteratur og læremidler af høj kvalitet.

Danske Forlag varetager desuden kontakt til lignende organisationer i udlandet og deltager via den europæiske forlæggerforening (FEP) i arbejdet med at sikre indflydelse på relevant europæisk lovgivning.

Som medlem af den internationale forlæggerforening (IPA) støtter Danske Forlag tillige forsvaret for ytringsfriheden og ophavsretten overalt, hvor den er under pres.

[SENESTE NYHEDER](#)

>

[KOMMENDE ARRANGEMENTER](#)

>

[BLIV MEDLEM](#)

>

TÆNKEPAUSER

SKREVET AF FORSKERE FRA AARHUS UNIVERSITET
UDGIVET AF AARHUS UNIVERSITETSFORLAG

Formatet er småt, men tankerne store, når Aarhus Universitetsforlag udgiver de populære *Tænkepauser*. I serien formidler forskere fra Aarhus Universitet deres viden om alt fra tro, håb og kærlighed til myrer, skam og monstre. Med knap 70 titler og mere end 1 million trykte eksemplarer viser serien, at forskning i den grad appellerer bredt. *Tænkepauser* er ikke kun bøger, serien er blandt andet blevet til højskolekurser og teaterforestillinger. Alle nye bøger opføres som videnskabsmonologer på Nørrebro Teater – nyskrevet dramaturgi baseret på forskerens viden.

TÆN
KE
PAU
SE
R

DEL DANSKE FORLAG 2018

